

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 20. října 2008 č. 1298

Stanovisko

**vlády k návrhu zákona o zásadách jednání a styku
Poslanecké sněmovny a Senátu mezi sebou a navenek a o změně zákona
č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů
(stykový zákon)
(sněmovní tisk č. 615)**

Vláda na své schůzi dne 20. října 2008 projednala a posoudila návrh zákona o zásadách jednání a styku Poslanecké sněmovny a Senátu mezi sebou a navenek a o změně zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů (stykový zákon) (sněmovní tisk č. 615), a doporučuje přihlédnout při jeho dalším projednávání k následujícím připomínkám:

1. V souvislosti s volbou prezidenta republiky vláda upozorňuje na to, že návrh zákona vychází ze současného způsobu volby prezidenta republiky Parlamentem ČR. Vláda se ve svém Programovém prohlášení zavázala, že zahájí diskusi o změně Ústavy ČR tak, aby umožňovala přímou volbu prezidenta republiky občany České republiky a v této věci byl již vládě předložen i návrh potřebných změn Ústavy. Pokud by tak ke schválení novely Ústavy došlo dříve, než by byl schválen návrh stykového zákona, musela by být příslušná ustanovení z návrhu stykového zákona vypuštěna.

2. V § 6 vláda doporučuje slovo „pravidla“ nahradit slovním spojením „právní předpisy“, neboť i z důvodové zprávy vyplývá, že by mělo jít právě jen o právní předpisy se silou zákona. Pokud by mělo jít o jiné interní předpisy Poslanecké sněmovny, nebylo by s ohledem na § 18 odst. 1 návrhu zákona nutné ani vhodné upravovat jejich použitelnost na zákonné úrovni.

3. Vláda upozorňuje v případě § 9 na to, že navržený způsob projednávání zákonů, u kterých je třeba shody obou komor, znamená oproti stávající praxi především určité zjednodušení přijímání možných změn ústavního pořádku (a zákonů podle čl. 40 Ústavy). Za současného stavu, kdy jsou nadměrně přijímány nové zákony a jejich novely, je však alespoň u zákonů ústavních (a dále též zejména u zákonů volebních) pro stabilitu právního řádu každé ztížení postupu směřujícího k jejich změně prvkem spíše pozitivním, který by měl být zachován.

4. V § 11 odst. 2 vláda doporučuje vypustit nadbytečná slova „předsedou Sněmovny Senátu,“, neboť nikomu jinému než Senátu nemůže být návrh zákona podle Ústavy postoupen a již z odstavce 1 tohoto ustanovení plyne, že relevantní je toliko znění návrhu zákona postoupené předsedou Poslanecké sněmovny. Navrhované znění tím, že odkazuje na předsedu Poslanecké sněmovny, do jisté míry odporuje tomu, co deklaruje důvodová zpráva, tedy že opraveným zněním se míní znění opravené Poslaneckou sněmovnou, a to z její vůle (navrhované ustanovení však může vzbuzovat dojem, že autorem opraveného znění bude jen předseda Poslanecké sněmovny).

5. Ve vztahu k § 12 odst. 3 vláda nepovažuje za důvodné měnit dosavadní praxi týkající se případů, kdy Poslanecká sněmovna schválí zákon vrácený prezidentem republiky.

6. V § 13 odst. 1 doporučuje vláda slova „počínající dnem, kdy byla Sněmovna rozpuštěna, a končící dnem předcházejícím dni zahájení ustavující schůze Sněmovny“ nahradit slovy „kdy byla Sněmovna rozpuštěna“.

7. Vláda doporučuje vypustit hlavu devátou, která svým obsahem spadá spíše do zákona o Ústavním soudu a která je z obsahového hlediska sporná (nezdá se např. nezbytné normovat obsah stanoviska předsedy komory, jakkoliv je nevhodné, aby se do těchto stanovisek promítaly jeho osobní názory či politické preference, neboť záleží jen na Ústavním soudu, zda a v jakém rozsahu k podanému stanovisku v takovém případě přihlédně). Zdá se proto vhodnější ponechat tuto věc ústavní praxi.

8. Vláda v případě § 17 v zásadě souhlasí se zavedením tzv. vázaného mandátu pro jednání v orgánech Evropské unie ve vztahu k návrhům, kterými má být uplatněn postup umožňující rozšíření rozsahu přenesení pravomocí nebo změnu způsobu jejich vykonávání bez změny příslušné mezinárodní smlouvy. Navrhované ustanovení je však formulováno příliš obecně a v praxi by mohlo docházet k pochybnostem, na které návrhy a jakých ustanovení zakládacích smluv EU se týká. Doporučuje se zvolit britský model obsažený v návrhu zákona o Evropské unii [European Union (Amendment) Bill], který zavádí taxativní výčet všech relevantních ustanovení Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie. Podle názoru vlády by však z věcného hlediska tato problematika neměla být řešena stykovým zákonem, ale spíše v jednacích řádech komor, neboť jde o otázku přesahující svým obsahem předmět úpravy zákona vymezený v § 1 tohoto návrhu zákona.

9. Vláda v souvislosti s § 17 upozorňuje na to, že v evropském právu jsou kromě obecné klauzule flexibility v čl. 308 Smlouvy o založení ES rovněž klauzule flexibility podle čl. 94 a 95 této smlouvy, jakož i případy používání doktríny tzv. implicitních pravomocí a má pochybnosti o účelnosti schvalovat právní nástroje založené na tomto právním základě tak, že by byl vždy vyžadován předchozí souhlas obou komor Parlamentu. Rovněž nedoporučuje používat slovní spojení „změna způsobu vykonávání pravomocí“, neboť při uplatnění tzv. přechodové klauzule nejde o změnu způsobu vykonávání pravomocí, nýbrž o přechod pravomocí na Evropské

společenství, respektive po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se bude jednat o změnu legislativního postupu při rozhodování v určité oblasti. Vláda doporučuje také odstranit zmínku o předsedovi vlády, neboť usnesení komory by mělo vázat vládu jako celek a doporučuje doplnit prezidenta republiky, jelikož tento může reprezentovat Českou republiku v Evropské radě, protože podle Ústavy zastupuje stát navenek.

Namísto slova „*přenášeny*“ navrhuje vláda použít slovo „*přeneseny*“, a to z toho důvodu, že podmínkou, aby mohl být postup podle navrhovaného § 17 uplatněn, musí být pravomoci podle mezinárodní smlouvy již přeneseny.

10. V případě ponechání a dopracování § 17 vláda doporučuje zvážit doplnění tohoto ustanovení o nový odstavec upravující vztah vlády a Parlamentu při podávání žalob k Evropskému soudnímu dvoru pro porušení principu subsidiarity.

11. Vláda má za to, že by součástí návrhu zákona měl být i návrh novely zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, který byl předložen samostatně jako tisk č. 616. Jakkoliv podléhají obě navrhované úpravy podle Ústavy ČR rozdílnému schvalovacímu režimu, jejich sloučení do jednoho návrhu by v tomto případě nemělo činit problémy, neboť jak uvádí i důvodová zpráva, byla by předkládaná novela zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny pouhým důsledkem přijetí stykového zákona.